

NRO 14099 Borgundaberget - Falköpings och Skövde kommuner Område av riksintresse för naturvård **Områdesnummer:** NRO 14099 **Områdesnamn:** Borgundaberget **Kommun:** Falköping och Skövde **Kartblad:** 8D SO **Area:** Ca 693 ha **Naturgeografisk region:** 22b, Götalands centrala slättbygder, Falbygden **Kust/havsregioner:** - **Regionsindelning av sjöar och vattendrag:** - **Agrara kulturlandskapsregioner:** Västergötlands slätt- och odlingsbygder. **Landskapsformer:** Platåbergsområde. **Riksvärde:** **Landskapstyp** **Naturtyp** **Vegetationstyp** **Arter** **Geologi** Geovetenskap Odlingslandskap Naturbetesmark flora Rikt soligent kärr flora

Värdeomdöme: Platåberg med diabastäcke på kambro-siluravlagringar. På diabasen finns betad skog och stora lövskogar. Extremrikkär med artrik flora vid Nolheden. Representativt odlingslandskap och naturbetesmark vid Borgundabergets sydöstsida med bitvis art- och individrika växtsamhällen i naturbetesmarkerna med arter som darrgräs, backsmörblomma, backklöver, backsippa och backtimjan.

Huvudkriterier: A, C, D **Stödkriterier:** Mångformighet, kontinuitet, representativitet, raritet.

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt jordbruk med åkerbruk, bete på naturbetesmarker och skötsel av landskapselement. Önskvärt är restaurering av igenvuxna ängar och naturbetesmarker. Skogsbruk med fortsatt stor naturvårdshänsyn i skyddsvärda biotoper i skogen och i områden där förutsättning finns för dessa. Områdets värden kan påverkas negativt av: Minskad eller upphörd jordbruks-/ betesdrift, skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, spridning av gifter eller gödselmedel utanför åkermark, vägdragningar, omföring av lövskog till barrskog, borttagning av stengärdesgårdar, åkerholmar m.m. samt olämpligt lokaliserad eller anpassad bebyggelse. Bland andra verksamheter, som kan påverka naturvärdena, dikning och annan markavvattning samt täkt, schaktning eller andra anläggningar. **Säkerställande och internationell status:** Ett område utmed riksväg 46 är sedan 1967 landskapsbildsskyddat. Ett extremrikkärr, Borgunda Nolheden, är biotopskyddat. Området berörs av Natura- 2000 område (art- och habitatdirektivet). **Områdets huvuddrag:** Borgundaberget är ett av de minsta platåbergen. Bergets diabasplatå täcks till största delen av morän. På några ställen framträder dock diabasen i form av rasbranter. Sluttningarna och platån täcks till stora delar av lövskogar. Även ädellövskog förekommer. Odlingslandskapet utgörs av en kuperad och småbruten bondebygd kring Borgundaberget. I den sydöstra sluttningen finns en representativ naturbetesmark i form av annan träd- och buskbärande hagmark. Vanliga vegetationstyper är örtrik torräng, rödvenäng, fårsvingeltorräng, rödvenhed, blåbärlingonhed. Växtsamhällena är bitvis art- och individrika, och bland de hävdgynnade arterna växer darrgräs, 180 backsmörblomma, backklöver, backsippa och backtimjan. Svamploran är artrik med förekomst av ett flertal arter ängssvampar. Fornåkrar och andra landskapselement förekommer i odlingslandskapet. Borgundaberget utgör ett markant och tilltalande inslag i landskapsbilden. **Anmärkningar:** 2 klass 2-obj och 1 klass 3-obj i VMI samt 1 klass 1-obj, 1 klass 2-obj och 2 klass 3-obj i Å&H ingår i området. Av dessa ingår ett objekt i Nationella bevarandeplanen. Borgunda utgör en värdefull helhetsmiljö i Nationella bevarandeplanen.

Referenser: Länsstyrelsen i Skaraborgs län, 1992: Bevarandeprogram och åtgärdsprogram för av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövården. Länsstyrelsen. Meddelande 8/92. Mariestad. Länsstyrelsen i Skaraborgs län, 1997: Ängs- och hagmarker - Sammanställning. Länsstyrelsen. Mariestad. Naturvårdsverket, 1996: Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Stockholm. Andersson, L. 1995: Ängs- och hagmarker i Falköpings kommun. Länsstyrelsen i Mariestad. Länsstyrelsen i Skaraborgs län, 1991: Våtmarker i Skaraborgs län. Mariestad.